

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ριζόκαστρο, 1590

Το Κάστρο του Μπελβεντέρε μόλις που αχνοφαινόταν στο βάθος του ορίζοντα. Δέσποζε κυρίαρχο στην κορφή του λόφου, επιβλητικό σαν άτρωτος πολεμιστής, αλλά μαζί και παραμυθένιο, έτσι καθώς ξετρύπωνε ανάμεσα απ' το μακρύ πέπλο ομίχλης που κρεμόταν πάνω από τους βούργους, τους μικρούς οικισμούς που ήταν χτισμένοι γύρω του.

Η πεδιάδα που ξεκινούσε από τις παρυφές του απλωνόταν σε μεγάλη έκταση, όμως εξαιτίας της πυκνής βροχής ήταν δυσδιάκριτη, το ίδιο και τα χαμηλά, πέτρινα σπιτάκια των χωρικών, που έστεκαν κοντά κοντά το ένα στο άλλο, λες και αποζητούσαν την προστασία του κάστρου.

Μέσα Απρίλη, και ο χειμώνας ακόμα κρατούσε πεισματικά, αρνούμενος να παραχωρήσει τη θέση του στην άνοιξη, φαινόμενο σπάνιο για την εποχή και ιδιαίτερα για τούτη την περιοχή της Νότιας Κρήτης.

Το βαρυφορτωμένο κάρο κινούνταν αργά. Το κακοτράχαλο μονοπάτι μπροστά του έμοιαζε να μην έχει τελειωμό. Έκρυβε πολλές παγίδες, έτσι όπως ήταν λασπερό και γεμάτο με

νερολακκούβες, αλλά και μεγάλες πέτρες που είχαν καταρακυλήσει από τα βουνά.

Η Αριάδνη και ο Μουχτάρ ήταν εξουθενωμένοι. Δέκα ολόκληρες μέρες βρίσκονταν στους δρόμους και τα αποθέματα της αντοχής τους κόντευαν πια να εξαντληθούν. Κάθε λίγο και λιγάκι αναγκάζονταν να κατεβαίνουν και να σπρώχνουν το κάρο για να ξεκολλήσει από τις λάσπες ή για να καθαρίσουν το μονοπάτι από τις κοφτερές κοτρόνες και ό,τι άλλο εμπόδιζε την πορεία τους.

Περιπλανιούνταν σ' εκείνες τις ερημίες ακολουθώντας μια εξαιρετικά επίπονη, ορεινή διαδρομή, αποφεύγοντας τις πόλεις και παρακάμπτοντας κάθε χωριό που συναντούσαν στο διάβα τους. Έτσι και τους τύχαινε κάτι απρόοπτο, θα ξέμεναν εκεί, στη μέση του πουθενά, ολομόναχοι και αβοήθητοι.

Προχωρούσαν με οδηγό τους την πυξίδα του Ιωάννη, που ο Μουχτάρ τη συμβουλευόταν διαρκώς. Η περιοχή τους ήταν παντελώς άγνωστη και το μόνο που γνώριζαν ήταν ότι ο τελικός προορισμός τους, το Ριζόκαστρο, βρισκόταν στα νοτιοανατολικά του Χάνδακα.

Τα άλογά τους, κατάκοπα κι εκείνα, φρούμαζαν από το βάρος που έσερναν και την προσπάθεια που κατέβαλλαν, αλλά και από τις αντίξοες συνθήκες που επικρατούσαν πάνω στα βουνά.

Σίγουρα το καλοκαίρι δεν φτάνει ποτέ εδώ, σκεφτόταν η Αριάδνη.

Ο αέρας λυσομανούσε ακατάπαυστα, η βροχή τους μαστίγωνε ανελέητα και το τσουχτερό κρύο, ιδιαίτερα το βράδυ, τους περόνιαζε μέχρι το μεδούλι. Σαν να είχε πέσει κατάρα και όλα τα στοιχεία της φύσης είχαν μεταμορφωθεί σε στοιχεία και τους είχαν πάρει στο κατόπι, ξετρυλώνοντας σαν δαιμονισμένα μέσα από τις απότομες χαράδρες και τα αμέτρητα φαράγγια. Φαράγγια απρόσιτα και τρομακτικά.

Όταν οι αντοχές τους έφταναν στα όρια, τότε μόνο σταματούσαν για να ξεαποστάσουν. Επέλεγαν μικρές, ξέβαθες σπηλιές, αποφεύγοντας τις βαθιές, κι ας ήξεραν πως εκεί μέσα θα είχαν περισσότερη ζεστασιά, γιατί φοβούνταν ότι ίσως οι μεγαλύτερες αποτελούσαν καταφύγιο άγριων ζώων.

Ο Μουχτάρ άναβε φωτιά μπροστά στο άνοιγμα κι αμέσως μετά έφευγε για κυνήγι. Τις περισσότερες φορές γυρνούσε απογοητευμένος κι άδειαζε από τη βούργια του στο χώμα μικρά τσιροπούλια με σκληρό και λιγοστό κρέας, που αρκούσαν ίσα για να ξεγελάσουν την πείνα τους. Υπήρχαν, όμως, και μέρες που γύριζε με άδεια χέρια, και τότε έτρωγαν μόνο αγριόχορτα. Τα ίδια που έτρωγαν και τα άλογά τους.

Το πρωινό που άφησαν πίσω τους τα Χανιά φάνταζε πια πολύ μακρινό. Εκείνη η μέρα είχε ξημερώσει ηλιόλουστη, με ευωδιές και χρώματα της άνοιξης και μια κάψα που θύμιζε καλοκαίρι. Ποιος, όμως, νοιαζόταν να δει και να θαυμάσει το πανηγύρι της φύσης; Κανείς από τους δυο τους.

Η θλίψη από τον θάνατο του Ιωάννη είχε ρίξει μαύρη καταχνιά στην καρδιά της Αριάδνης. Το μυαλό της δεν έλεγε να ξεκολλήσει από την εικόνα του παραμορφωμένου προσώπου του αδελφού της και από τις βαθιές ουλές του κορμιού του, που με τα χέρια της το είχε πλύνει, για να το θάψει, στη συνέχεια, στην κορφή ενός λόφου στο Ελαφονήσι.

Δύο ολόκληρα μερόνυχτα είχε μείνει άγρυπνη δίπλα στον φρεσκοσκαμμένο λάκκο, κρατώντας σφιχτά πάνω στο στήθος της τις κόκκινες πλεξούδες της μητέρας τους, που μαζί με το σμαραγδένιο δαχτυλίδι του παππού τους, Αχμέτ πασά, αποτελούσαν τους μοναδικούς κρίκους που την ένωναν με την πραγματική της οικογένεια.

Χαράματα της τρίτης μέρας ήρθε ο Μουχτάρ με τα άλογα

και την καρότσα, και μόλις η πρώτη ηλιαχτίδα άγγιξε τον τριγωνικό βράχο, η Αριάδνη, με τον χάρτη του θησαυρού στα χέρια, του έδειξε το σημείο όπου έπρεπε να σκάψει.

Θάμπωσαν τα μάτια της από το χρυσάφι και τις πολύτιμες πέτρες που ήταν θαμμένα μέσα στη βαθιά τρύπα. Ωστόσο παρακολουθούσε με απάθεια τον Μουχτάρ να γεμίζει τα τσουβάλια, ανυπομονώντας να τελειώσει για να φύγουν. Ήταν το μόνο που την ένοιαζε.

Καθώς εκείνος φόρτωνε τον «ματωμένο θησαυρό», η Αριάδνη αναρωτιόταν τι θα μπορούσε να κάνει με δαύτον. Παρότι δεν τον ήθελε και ανατρίχιαζε όταν σκεφτόταν πώς αποκτήθηκε, τώρα πλέον της ανήκε. Η τελική της απόφαση ήταν ότι δεν θα ακουμπούσε ούτε ένα δουκάτο. Θα έπρεπε να βρει τρόπο, χωρίς να γίνει αντιληπτή από τους Ενετούς, να διαθέσει τα πάντα σε ανθρώπους που είχαν πραγματική ανάγκη. Μόνο έτσι ίσως να έβρισκε αναπαμό η ψυχή του αδελφού της και να γαλήνευε το είναι της. Απέφευγε, όσο μπορούσε, να φέρνει στον νου της τις κατάρες και τους θανάτους που είχαν σημαδέψει αυτό το χρυσάφι. Η ανακούφιση του πόνου εκείνων που θα το έπαιρναν, οι ευχές και η ευγνωμοσύνη τους, θα ήταν η καλύτερη λύτρωση.

«Θα πάμε στον Χάνδακα», του είπε, και ο Μουχτάρ την κοίταξε αμίλητος.

Ήρεμη πλέον από την απόφασή της, άργησε να καταλάβει πως στο συνήθως ανέκφραστο πρόσωπό του ήταν ζωγραφισμένη η ανησυχία.

«Αρχόντισσα, πώς θα μπούμε στην πόλη; Μόλις οι φρουροί δουν τι μεταφέρουμε, θα κινδυνέψει η ζωή μας. Σίγουρα θα μας στείλουν κατευθείαν στον δήμειο».

Μα ναι, και βέβαια είχε δίκιο! Ήταν μεγάλος ο κίνδυνος να προσπαθήσουν να διαβούν την Πύλη του Παντοκράτορα με ένα κάρο που ξεχειλίζει χρυσάφι. Ένα λάθος που ίσως τους στοίχιζε τη ζωή.

Για να γίνει πιστευτή η ιστορία που θα ξεφουρνίζε στους φρουρούς της πύλης, έπρεπε να φτάσει εκεί πεζή, εξαντλημένη, με πρόσωπο ταλαιπωρημένο και κουρελιασμένα ρούχα. Θα τους έλεγε αμέσως το όνομά της, καθώς και το όνομα τουρέκτορα, ελπίζοντας πως αυτό θα ήταν αρκετό για να της επιτρέψουν να μπει στην πόλη χωρίς να εγείρει υποψίες.

Μέσα στον πόνο και στη σύγχυσή της, μέσα στην αγωνία της για το τι θα έκανε με τον θησαυρό, δεν είχε σκεφτεί το πιο απλό. Πώς ήταν δυνατόν μια γυναίκα που υποτίθεται πως είχε ξεφύγει από τους πειρατές να έχει στην κατοχή της ένα τέτοιο ανεκτίμητο φορτίο, και μάλιστα με τη συνοδεία ενός μόνο σκλάβου; Πού το είχε βρει;

Με τους Ενετούς δεν χωρούσαν τέτοια παιχνίδια, κι εκείνη για κανέναν λόγο δεν έπρεπε να γίνει στόχος τους. Όφειλε να είναι πολύ προσεκτική. Μετά την εξαπάτησή της από τη Λίντια, ήξερε πως δεν μπορούσε να εμπιστευτεί κανέναν για να της προσφέρει βοήθεια.

Δεν χρειάστηκε πολύ χρόνο για να αλλάξει τα αρχικά της σχέδια. Θα πήγαιναν στο Ριζόκαστρο, στο αρχοντικό τουρέκτορα, όπου δεν έμενε πια κανείς. Απ' ό,τι της έγγραφε στα γράμματά του, ακόμα κι εκείνος είχε χρόνια να πάει εκεί. Μάλιστα, αμέσως μετά την αναχώρησή της για τη Βενετία, είχε διώξει όλους τους υπηρέτες και σφράγισε το σπίτι. Έτσι κι αλλιώς, ποτέ δεν του άρεσε ιδιαίτερα η εξοχή, και η Αριάδνη το γνώριζε αυτό.

«Θα ακολουθήσουμε άλλη πορεία, Μουχτάρ. Θα πάμε στο Ριζόκαστρο. Πουθενά αλλού δεν θα είμαστε πιο ασφαλείς», του ανακοίνωσε.

«Πες μου, αρχόντισσα, πού είναι το Ριζόκαστρο, για να μπορέσω να προσανατολιστώ».

Του ζήτησε να σταματήσει το κάρο κάτω από το σκιερό στέντρο μπροστά τους, κατέβηκε με φούρια, έτρεξε πίσω στην

καρότσα, σήκωσε το πανί και πήρε τη βούργια της. Έβγαλε από μέσα έναν διπλωμένο χάρτη και τον άπλωσε στο χώμα. Τον είχε βρει ανάμεσα στα πράγματα του Ιωάννη και τον είχε πάρει μαζί της. Ήταν ένας χάρτης της Κρήτης, και κάποιος είχε σχεδιάσει πάνω του με κάρβουνο τη διαδρομή από το Ελαφονήσι μέχρι τον Χάνδακα. Προφανώς ο αδελφός της. Έγνεψε του Μουχτάρ να έρθει κοντά της.

«Εδώ είναι τα Χανιά, εδώ το Ρέθυμνο κι εδώ ο Χάνδακας. Πρόσεξέ με τώρα...» του είπε κι έσυρε με το δάχτυλό της μια νοητή γραμμή νοτιοανατολικά του Χάνδακα, σταματώντας σε ένα σημείο. «Ακριβώς εδώ βρίσκεται το Κάστρο του Μπελβεντέρε και ο προορισμός μας είναι ένα αρχοντόσπιτο πολύ κοντά του. Αποφάσισε εσύ πώς θα φτάσουμε μέχρι εκεί. Πιστεύω ότι θα είναι καλύτερα να πάμε από τα βουνά, αποφεύγοντας τους πολυσύχναστους δρόμους...»

«Αρχόντισσά μου, τι είναι αυτά που λες; Πού με προστάξεις να σε πάω;» τη ρώτησε τρομοκρατημένος εκείνος. «Μου ζητάς να πάμε σε σπίτι που βρίσκεται δίπλα σε ενετικό φρούριο; Μα θα μας δουν αμέσως οι στρατιώτες. Θέλεις να πέσουμε μόνοι μας στου δράκου τα δόντια;»

«Αυτό το κάστρο, Μουχτάρ, το έχουν εγκαταλείψει εδώ και χρόνια οι Ενετοί. Μόνο άγρια κατσίκια και πουλιά είναι πια οι κάτοικοί του. Κανείς δεν πατάει εκεί, κι αν φτάσουμε βράδυ, ακόμα καλύτερα. Δεν θα μας δει ανθρώπου μάτι. Μην ανησυχείς, δεν έχασα τα λογικά μου», του απάντησε καθησυχαστικά. «Εσύ το μόνο που έχεις να κάνεις είναι να βρεις τα μονοπάτια που θα μας οδηγήσουν εκεί. Αυτό σου ζητώ, τίποτα περισσότερο».

Ο Μουχτάρ μελέτησε για ώρα τον χάρτη, υπολογίζοντας με τον νου του πορείες και διαδρομές. Στο τέλος έβγαλε ένα κομμάτι ασβεστόλιθο από το ζωνάρι του και χάραξε μια τεθλασμένη, διαγώνια γραμμή, που ξεκινούσε ακριβώς έξω από το

Ρέθυμνο κι έφτανε μέχρι το Κάστρο του Μπελβεντέρε. Μελέτησε ακόμα λίγο τον χάρτη κι ύστερα χτύπησε τον δείκτη του χεριού του πάνω του.

«Αυτή η διαδρομή μάς βγάζει ακριβώς εκεί που θέλουμε, χωρίς καν να πλησιάσουμε ούτε μία πόλη. Η πορεία, όμως, που διάλεξα, αρχόντισσά μου, είναι δύσκολη και κουραστική, γιατί θα πρέπει να διασχίσουμε πολλά βουνά...»

«Μη σε απασχολεί αυτό, Μουχτάρ. Αντέχω», του είπε αποφασιστικά η Αριάδνη και ανέβηκε ξανά πάνω στο κάρο.

Αυτά είχαν συμβεί δέκα μέρες πριν, κι επιτέλους είχαν φτάσει στον προορισμό τους, λίγο πριν τα άλογα πέσουν κάτω από την κούραση, λίγο πριν τους εγκαταλείψουν τελείως οι δυνάμεις τους. Μπροστά τους διακρινόταν πια ολοκάθαρα το Κάστρο του Μπελβεντέρε.

«Επιτέλους!» Η ανακούφιση ήταν φανερή στη φωνή της Αριάδνης. «Θα μείνουμε εδώ μέχρι να πέσει το σκοτάδι. Θέλω να έχει νυχτώσει για τα καλά προτού πλησιάσουμε το σπίτι... Αν και με αυτόν τον καιρό μάλλον δεν θα συναντήσουμε άνθρωπο στον δρόμο μας».

«Ας περιμένουμε, λοιπόν», συμφώνησε ο Μουχτάρ και οδήγησε το κάρο στα ριζά της λοφοπλαγιάς, στο έμπα μιας σπηλιάς κρυμμένης πίσω από έναν κάθετο βράχο.

Είχε κοπάσει η βροχή όταν έφτασαν στο αρχοντικό, και μόνο ο αέρας εξακολουθούσε να φυσά δαιμονισμένα. Ο θόρυβος που έκαναν οι τροχοί του κάρου, πνιγόταν από τη βουή του. Η σκοτεινή νύχτα προστάτευε από τυχόν αδιάκριτα μάτια τους δυο ταλαιπωρημένους ταξιδιώτες, που στάθηκαν αμήχανοι μπροστά στην ξύλινη εξώπορτα. Ήταν ερμητικά κλειστή και

οι διαγώνιες, σιδερένιες ράβδοι πάνω της θα αποθάρρυναν οποιονδήποτε προσπαθούσε να την παραβιάσει.

Η Αριάδνη την έσπρωξε με δύναμη. Η πόρτα δεν κουνήθηκε καθόλου. Το ίδιο έκανε και ο Μουχτάρ. Και πάλι, τίποτα δεν άλλαξε. Κοιτάχτηκαν απογοητευμένοι. Θα μπορούσαν, βέβαια, να τη σπάσουν, αλλά ήταν αρκετά παρακινδυνευμένο.

«Υπάρχει ακόμα μία είσοδος, όμως είναι πολύ κοντά στα χαμόσπιτα των χωρικών και σίγουρα θα είναι κι εκείνη το ίδιο καλά σφραγισμένη...» μουρμούρισε η Αριάδνη.

«Τι θα κάνουμε, αρχόντισσα;»

Δεν είχε να του δώσει απάντηση. Βάλθηκε να σκέφτεται. Αλήθεια, τι θα έκαναν; Το μόνο σίγουρο ήταν πως έπρεπε να μπουν οπωσδήποτε στο σπίτι, και μάλιστα το ίδιο βράδυ, όμως με ποιο τρόπο; Ήταν αδύνατον να αφαιρέσουν τις σιδεριές, μόνο γεροδεμένοι άντρες θα μπορούσαν, ίσως, να τα καταφέρουν. *Σκέψου, σκέψου*, πίεζε το μυαλό της, καθώς ένα αδίστακτο, ψυχρό φεγγάρι κυριαρχούσε στον ολοκάθαρο πλέον από σύννεφα ουρανό και ήταν σαν να ειρωνευόταν την ανημπόρια και την αδυναμία τους.

Είπε του Μουχτάρ να οδηγήσει τα άλογα και το κάρο στη σκιά του μεγάλου πλάτανου που έστεκε στ' αριστερά τους, κι αμέσως μετά έπιασαν να περπατούν παράλληλα με τον ψηλό, πέτρινο μαντρότοιχο. Ήταν αρραγής, σε κανένα σημείο του δεν υπήρχε η παραμικρή φθορά.

«Για να μπούμε μέσα, πρέπει να τον σπάσουμε...» είπε δυνατά τη σκέψη της η Αριάδνη.

«...και να τον ξαναχτίσουμε», συμπλήρωσε ο Μουχτάρ.

«Γίνεται αυτό; Μπορείς να το κάνεις;»

«Μπορώ να προσπαθήσω. Ναι, νομίζω ότι μπορώ, αν και ο χτίστης ήταν πολύ καλός τεχνίτης», απάντησε εκείνος, σπρώχνοντας με τα χέρια του μια μεγάλη πέτρα στην κορφή του μαντρότοιχου, που δεν κουνήθηκε ούτε τόσο δα.

«Προσπάθησε, Μουχτάρ. Πριν ξημερώσει, πρέπει να έχουμε μπει μέσα, αλλιώς...»

Εκείνος έβγαλε αμέσως από τη βούργια του το κοντό ξίφος του, γονάτισε και άρχισε να ξύνει το λασπόχωμα που υπήρχε ανάμεσα στους αρμούς και συγκρατούσε τις πέτρες.

«Τι κάνεις εκεί; Γιατί ξεκινάς από κάτω;» απόρησε η Αριάδνη.

«Αν καταφέρω να βγάλω τις κάτω πέτρες, θα πέσουν αμέσως κι εκείνες που βρίσκονται ψηλότερα».

Πράγματι, έπειτα από μια αγωνιώδη προσπάθεια που διήρκεσε αρκετή ώρα, οι πάνω πέτρες σωριάστηκαν όλες μαζί, δημιουργώντας ένα αρκετά μεγάλο άνοιγμα στον μαντρότοιχο. Μπροστά τους έβλεπαν πια τις αποθήκες και τον στάβλο και στο βάθος την αριστερή πλευρά του σπιτιού.

Μια ανάσα ανακούφισης βγήκε από τα στήθη της Αριάδνης. Ο Μουχτάρ τρύπωσε αμέσως μέσα στον κήπο, συνεχίζοντας να αφαιρεί πέτρες, αρκετά πιο εύκολα τώρα, μεγαλώνοντας κι άλλο το άνοιγμα.

«Μόλις διαπιστώσουμε ότι χωράει να περάσει το κάρο, θα τις βάλω ξανά πρόχειρα στη θέση τους, έτσι ώστε, για όσες μέρες χρειαστεί να μείνουμε εδώ, όποιος και να περάσει απ έξω, δεν θα καταλάβει το παραμικρό».

Χαράματα, τελικά, κατάφεραν να περάσουν το κάρο, κι ύστερα ο Μουχτάρ, με τη βοήθεια της Αριάδνης, ξανάστησε τις πέτρες τη μία πάνω στην άλλη, από τη μέσα πλευρά, έτσι που ο μαντρότοιχος να μοιάζει απείραχτος.

Η πόρτα του αρχοντικού ήταν σφραγισμένη πολύ πιο περίτεχνα από την εξώθυρα, με διπλές σιδεριές καρφωμένες πάνω στα πέτρινα ντουβάρια. Δεν διανοήθηκαν καν να την παραβιάσουν, άλλωστε δεν χρειαζόταν. Οι αποθήκες ήταν ξεκλειδωτες, το πλυσταριό και ο στάβλος το ίδιο. Λίγο παραπέρα υπήρχε ένας μεγάλος σωρός αποκαΐδια, που μέσα του ξεχώριζαν

μισοκαμένες, σκληρές γωνίες από έπιπλα και κομμάτια από χοντρά πανιά, πιθανόν από κουρτίνες ή κλινοσκεπάσματα. Η Αριάδνη παραξενεύτηκε και πλησίασε κοντά. Πήρε ένα κλαδί και ανασκάλεψε τις στάχτες. Σύννεφο σηκώθηκε από μέσα τους, μαύρο σύννεφο που την τύλιξε ολόκληρη. Στάθηκε για λίγο σκεφτική και μετά ανασήκωσε απορημένη τους ώμους της κι έτρεξε προς το μέρος του Μουχτάρ. Τώρα είχε πιο σημαντικά πράγματα να κάνει.

Έμπασαν τα άλογα στα ζεστά παχνιά και στη συνέχεια μετέφεραν τα σακιά με το χρυσάφι από το κάρο στο πλυσταριό. Εκεί αποφάσισαν να κρύψουν τον θησαυρό, κάτω από το μεγάλο, μαυρισμένο καζάνι. Ήταν η πιο ιδανική κρυψώνα –έτσι τους φάνηκε–, κανείς δεν θα μπορούσε να την υποψιαστεί.

Στη μεγαλύτερη αποθήκη, όπου οι αράχνες είχαν υφάνει πυκνούς ιστούς, βρήκαν διάφορα γεωργικά εργαλεία ανάμεσα σε ξεχαρβαλωμένα έπιπλα, χύτρες από μπακίρι και άλλα μικροαντικείμενα, φθαρμένα και πολυκαρισμένα.

Πήραν δυο τσαπιά, έσκαψαν αρκετά βαθιά το μαλακό χώμα στο πλυσταριό και τοποθέτησαν το χρυσάφι στην τρύπα. Έριξαν αρκετό χώμα από πάνω και το πάτησαν καλά καλά, απλώνοντας σε όλο το δάπεδο ξεραμένο άχυρο που έφεραν από τον στάβλο. Έβαλαν ξανά το καζάνι στη θέση του και ως επιπλέον σημάδι αναποδογύρισαν δυο κάδους λίγο παραπέρα. Στην ουσία δεν υπήρχε λόγος ανησυχίας, γιατί κανείς δεν θα τολμούσε να παραβιάσει την ιδιοκτησία του ρέκτορα.

Αρκετές ώρες αργότερα, κι αφού όλα είχαν τακτοποιηθεί, η Αριάδνη άφησε, επιτέλους, το σώμα της να ξεκουραστεί μέσα σε ένα παχνί. Το ίδιο έκανε και ο Μουχτάρ, μόνο που εκείνος έστρωσε το χράμι απέξω. Τα άλογα, ήρεμα πλέον και χορτάτα από το τρυφερό χορτάρι του κήπου, μπαινόβγαιναν στον στάβλο, όμως εκείνοι, που είχαν καταρρευσει από την κούραση, κοιμήθηκαν θεονήστικοι.

Η Αριάδνη πετάχτηκε απότομα από τον ύπνο της, κοιτάζοντας τριγύρω τρομαγμένη. Στην αρχή δεν μπορούσε να ξεδιαλύνει αν ήταν μέρα ή νύχτα. Ένωθε το στομάχι της να της δίνει δυνατές σουβλιές, και καθώς έκανε να σηκωθεί, διπλώθηκε στα δύο από τον πόνο.

«Όσο είναι ακόμα σκοτάδι, πρέπει να φύγουμε, αρχόντισσα. Αντέχεις;» τη ρώτησε ανήσυχος ο Μουχτάρ.

«Δεν ξέρω αν αντέχω...» ψέλλισε εκείνη, κάνοντας ακόμα μία προσπάθεια να σηκωθεί όρθια.

Ο Μουχτάρ άπλωσε τη χούφτα του και της πρόσφερε κάμποσα χλωρά αμύγδαλα. Πήρε ένα και το δάγκωσε. Ήταν στυφό και μεστωμένο. Το μάσησε αργά αργά και πήρε ακόμα ένα. Σαν κάπως να ηρέμησε το στομάχι της.

Σηκώθηκε με κόπο και, ακουμπώντας στον τοίχο, σύρθηκε έξω. Σκοτάδι. Γνώριμες μυρωδιές από το παρελθόν ήρθαν στα ρουθούνια της, μυρωδιές άνοιξης. Ήταν μια γλυκιά, εαρινή βραδιά. Γαληνεμένη η νύχτα. Ούτε βροχή ούτε αέρας ούτε κρύο, λες και ο χειμώνας βαρέθηκε ξαφνικά και αποφάσισε να αποσυρθεί στις πιο ψηλές βουνοκορφές.

Ο Μουχτάρ είχε δίκιο, έπρεπε να φύγουν προτού ξημερώσει. Το πρωί η πεδιάδα θα ήταν γεμάτη κόσμο. Σκλάβους και αφεντικά...

«Είμαι έτοιμη. Μπορούμε να ξεκινήσουμε», του είπε.

Εκείνος της έδειξε έναν σωρό από ξύλα στην άκρη του κήπου.

«Έσπασα το κάρο. Αν τύχαινε να το δει κάποιος, σίγουρα θα έμπαινε σε υποψίες για το πώς βρέθηκε εδώ. Θα φύγουμε με τα άλογα».

Η Αριάδνη τού έγνεψε καταφατικά και προχώρησε προς τον μαντρότοίχο. Ο Μουχτάρ τον είχε ξαναχτίσει κανονικά, έτσι όπως ήταν πριν. Είχε αφήσει μόνο ένα μικρό άνοιγμα, ίσα για να βγουν.

«Τα άλογα;» τον ρώτησε.

«Είναι έξω, δεμένα στον πλάτανο».

«Κοιμήθηκα, λοιπόν, τόσο πολύ...» μονολόγησε η Αριάδνη, παίρνοντας τη βούργια της από τα χέρια του Μουχτάρ.

«Μια ολόκληρη μέρα... Δεν θα αργήσω να τελειώσω, αρχόντισσα, έχω έτοιμη τη λάσπη και τις πέτρες. Περιμένέ με κοντά στα άλογα».

Μία ώρα αργότερα, δυο καβαλάρηδες απομακρύνονταν από την πεδιάδα, που κοιμόταν κάτω από το λαμπερό φως του φεγγαριού. Όταν ξεμύτισε ο ήλιος, είχαν τρυπώσει για τα καλά ανάμεσα στις πλαγιές, ακολουθώντας την αντίθετη κατεύθυνση από εκείνη που ήρθαν.

Το πρώτο μέρος του σχεδίου της Αριάδνης είχε πάει πολύ καλά. Κανείς δεν τους είχε δει και το χρυσάφι του Ιωάννη ήταν κρυμμένο σε ασφαλές μέρος. Προορισμός τους, πλέον, ο Χάνδακας.

«Κάπου στη μέση της διαδρομής θα στρίψουμε ανατολικά», της είπε ο Μουχτάρ, όταν σταμάτησαν να ποτίσουν τα άλογα σε κάποια πηγή που βρέθηκε στον δρόμο τους. «Δέω να μείνουμε προς το παρόν εδώ, να φάμε, να ξεκουραστούμε και να συνεχίσουμε το ταξίδι μας μόλις σουρουπώσει. Είναι προτιμότερο να ταξιδεύουμε νύχτα. Με τέτοιο φεγγάρι, σχεδόν πανσέληνος, δεν θα δυσκολευτούμε καθόλου».

«Να φάμε;» τον ρώτησε έκπληκτη η Αριάδνη, σαν να μην είχε ακούσει τα υπόλοιπα. Και μόνο με τη σκέψη του φαγητού, το στομάχι της διαμαρτυρήθηκε έντονα, δίνοντάς της μία ακόμα δυνατή σουβλιά. «Βλέπεις τίποτα τριγύρω που να μπορούμε να το φάμε, Μουχτάρ;»

Τότε εκείνος γέλασε για πρώτη φορά αφότου τον είχε γνωρίσει η Αριάδνη, και το πρόσωπό του μεταμορφώθηκε εντελώς. Έβγαλε από τη βούργια του έναν μεγάλο λαγό και της τον έδειξε με περηφάνια. Γούρλωσαν τα μάτια της μόλις τον αντίκρισε.

«Τον έπιασα στον κήπο», εξήγησε ο Μουχτάρ. «Μη θαρρείς, δεν είμαι δα και κανένας σπουδαίος κυνηγός, μα τούτον εδώ δεν γινόταν να τον αφήσω να μου ξεφύγει. Σκέφτηκα να τον ψήσω ενόσω κοιμόσουν, όμως η τσίκνα μπορεί να έφερνε κάποιον ανεπιθύμητο επισκέπτη. Έτσι περίμενα την κατάλληλη στιγμή. Εδώ που βρισκόμαστε, έχουμε όλη την άνεση να τον “περιποιηθούμε” μέχρι να πέσει το σούρουπο».

Μόλις βγήκε το φεγγάρι, σκορπίζοντας την απόκοσμη λάμψη του στην πλάση, οι δύο ταξιδιώτες συνέχισαν την πορεία τους προς την κατεύθυνση του Χάνδακα. Κάλπαζαν αδιάκοπα μέχρι που ανέτειλε ο ήλιος, κι αμέσως μετά κρύφτηκαν σε μια σπηλιά για να ξαποστάσουν έως το βράδυ.

Αργά το απόγευμα της τρίτης μέρας είδαν, από την κορφή ενός λόφου, την πόλη στο βάθος, περικυκλωμένη από θεόρατα τείχη, με πύλες και προμαχώνες που ενώνονταν με το Rocca a Mare. Το φρούριο, υποβλητικό και αγέρωχο, έμοιαζε να κολυμπά μέσα σε μια ατάραχη, καταγάλανη θάλασσα. Οι γαλέρες μέσα κι έξω από το λιμάνι φαίνονταν μπροστά του μικροσκοπικές σαν παιδικά παιχνίδια.

Είχαν φτάσει επιτέλους, κι ας είχαν αρκετό δρόμο ακόμα ωστόσο περάσουν την Πύλη του Παντοκράτορα για να μπουν στην πόλη.

«Θα μείνουμε εδώ απόψε και θα ξεκινήσουμε νωρίς το πρωί», της είπε ο Μουχτάρ. «Θα σε πάω μέχρι την πύλη κι ύστερα θα φύγω, αρχόντισσά μου».

«Θα φύγεις; Όχι, αυτό δεν γίνεται. Θα έρθεις μαζί μου».

«Και τα άλογα; Είπες πως θα μπεις πεζή στην πόλη».

«Πεζοί θα μπούμε, Μουχτάρ. Λίγο πριν φτάσουμε, θα αφήσουμε ελεύθερα τα άλογα. Ξέρω τι θα πω στους φρουρούς. Πίστεψέ με, δεν θα έχεις κανένα πρόβλημα, σ' το υπόσχομαι».

Ο Μουχτάρ την κοίταξε φοβισμένος. Εκείνη του χαμογέλασε καθησυχαστικά.

«Θέλω να μου έχεις εμπιστοσύνη. Θα πω ότι είσαι μαζί μου από τη Βενετία, πως είσαι ο πιστός μου υπηρέτης, ο μόνος, εκτός από εμένα, που σώθηκε από την επίθεση των πειρατών. Αν έχεις κάτι που δεν πρέπει να δουν οι φρουροί, πέταξέ το, γιατί σίγουρα θα σε ψάξουν».

«Κράτησα... αυτά τα δύο... από τον θησαυρό», της είπε κομπιάζοντας και της έδειξε δύο χρυσά δουκάτα. «Σκέφτηκα ότι μπορεί να μας χρειάζονταν στον δρόμο. Πάρ' τα, αρχόντισσά μου».

Η Αριάδνη έριξε μόνο μια ματιά στα νομίσματα κι ύστερα άνοιξε τη βούργια της. «Ρίξ' τα μέσα», τον πρόσταξε. Δεν ήθελε ούτε να τα ακουμπήσει. «Ξεφορτώσου και το ξίφος. Αν το δει κάποιος, θα καταλάβει πως είναι πειρατικό».

Μόλις ξημέρωσε, έφυγαν.

Η φύση είχε φορέσει τα γιορτινά της. Λαμπρός ο ήλιος, αρκετή η ζέστη, πεταλούδες και μέλισσες πετούσαν τριγύρω τους, ενώ οι λοφοπλαγιές ήταν γεμάτες με όλων των ειδών τα αγριολούλουδα. Έμοιαζαν με πολύχρωμο χαλί έτσι όπως ανακατεύονταν οι παπαρούνες, οι μαργαρίτες, τα θυμάρια και τα χαμομήλια. Ο αέρας έφερνε στα ρουθούνια της Αριάδνης τη γνώριμη μυρωδιά της πόλης όπου είχε μεγαλώσει, ανακατεμένη με τη θαλασσινή αρμύρα και τις ευωδιές της άνοιξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Επιστροφή στον Χάνδακα

Κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί πως η ταλαιπωρημένη γυναίκα με το κουρελιασμένο φόρεμα, τα ξεχτένιστα μαλλιά, το τσουρουφλισμένο από τον ήλιο πρόσωπο και τα γρατζουνισμένα χέρια, που βάδιζε σκυφτή, σέρνοντας σχεδόν τα βήματά της, ήταν άλλοτε μία από τις ομορφότερες αρχοντοπούλες της πόλης· η μοσχαναθρεμμένη κόρη του ρέκτορα, η *τυχερή νύφη* που, λίγα χρόνια πριν, έφυγε για τη Βενετία, να παντρευτεί έναν τρανό άρχοντα, τον ξάδελφο του ίδιου του Δόγη.

Οι περισσότεροι από εκείνους που τώρα την κοίταζαν με αποστροφή, συνωστίζονταν τότε στο λιμάνι για να θαυμάσουν την υπέροχη γαλέρα, την πιο φημισμένη του κόσμου, που για χάρη της επίλεκτης, της δικής τους νύφης, είχε καταπλεύσει στον Χάνδακα, φορτωμένη με πολύτιμα δώρα και αμέτρητο χρυσάφι, για να μεταφέρει στη Γαληνοτάτη την καλότυχη Αριάδνη.

Κανείς, επίσης, δεν μπορούσε να φανταστεί πως η ίδια αυτή γυναίκα ήταν η αδελφή του πιο ονομαστού και επικίνδунου

πειρατή, που για πολλά χρόνια τον καταζητούσαν οι Ενετοί για να του κόψουν το κεφάλι.

Μετά την πρώτη ματιά που της έριχναν, κουνούσαν απαξιωτικά το κεφάλι και το βλέμμα τους την προσπερνούσε, για να σταθεί, το ίδιο φευγαλέα, στο ξυπόλυτο, αδύνατο ανθρωπάκι που την ακολουθούσε λίγο παραπίσω, με δυο χοντρούφασμένες βούργιες περασμένες σταυρωτά στην πλάτη του. Και οι δυο τους έμοιαζαν με περιπλανώμενους ζητιάνους.

Σίγουρα, όμως, απαρατήρητοι δεν περνούσαν, ιδίως η Αριάδνη. Μια νέα γυναίκα που βάδιζε προς την είσοδο της πόλης σε μια τέτοια άθλια κατάσταση, δεν αποτελούσε συνηθισμένη εικόνα του Χάνδακα.

Στο πέρασμά τους, οι αμαξάδες, οι στρατιώτες, οι έμποροι έφτυναν τον κόρφο τους, ενώ οι χωρικοί με τα γαϊδούρια τους, φορτωμένα σάρια και λαχανικά, έκαναν τον σταυρό τους. Καθώς τους κοιτάζαν, άλλοι από αυτούς ήταν βέβαιοι κι άλλοι απεύχονταν να κουβαλούν αυτοί οι δυο κάποια μεταδοτική αρρώστια.

Οι παράξενοι οδοιπόροι κατευθύνονταν προς την Πύλη του Παντοκράτορα. Είχε μεσημεριάσει πια κι έκανε πολλή ζέστη. Αυλακιές ιδρώτα διέτρεχαν τα πρόσωπά τους, που ήταν κάτασπρα από τη σκόνη του δρόμου, και το σάλιο τους είχε στεγνώσει στο στόμα. Περπατούσαν ήδη αρκετές ώρες, χωρίς να έχουν πει μια γουλιά νερό. Αβάσταχτο μαρτύριο η δίψα τους.

Τα λαγήνια τους είχαν αδειάσει από το προηγούμενο βράδυ, και στη διαδρομή τους μέχρι την πόλη δεν είχαν βρει καμιά πηγή. Με λαχτάρα έτρεξαν να ξεδιψάσουν με το νερό του ποταμού που συνάντησαν στον δρόμο τους, όμως ήταν υφάλμυρο, λες και οι πηγές του βρίσκονταν στη θάλασσα. Για να πιουν, ούτε λόγος. Ίσα που έβρεξαν τα χείλη τους να δροσιστούν, όμως το αποτέλεσμα ήταν να γίνει η δίψα τους ακόμα πιο έντονη.

Η Αριάδνη προχωρούσε με κόπο, νιώθοντας τις δυνάμεις της να την εγκαταλείπουν σε κάθε βήμα. Δεν μπορούσε να υπολογίσει πόσο μακριά ήταν η πύλη. Κάθε φορά που ανασήκωνε τα μάτια της από τη γη, έβλεπε τα τείχη ολοένα και πιο κοντά, κι αυτό της έδινε κουράγιο να συνεχίσει να περπατά, ενώ η πραγματική της επιθυμία ήταν να πέσει κάτω από ένα δέντρο και να κοιμηθεί ατέλειωτες ώρες.

Ο Μουχτάρ πήγαινε ξοπίσω της αμίλητος. Δυο τρεις φορές που γύρισε να τον κοιτάξει, αντίκρισε εκείνο το ανέκφραστο ύφος του που είχε συνηθίσει πια. Στο πρόσωπό του δεν διακρινε κανένα συναίσθημα. Ούτε χαρά ούτε λύπη ούτε θυμό. Πέτρινο πρόσωπο, λες και είχε σμιλευτεί από τις βροχές και τους αγέριδες πάνω σε βράχο.

Με το που έφτασαν έξω από την πύλη, είδαν δεκάδες ανθρώπους με λαγήνια στα χέρια, που περίμεναν τη σειρά τους μπροστά σε μια σκαλιστή, μαρμάρινη κρήνη. Η Αριάδνη απογοητεύτηκε. Για να ξεδιψάσουν, θα έπρεπε να σταθούν εκεί αρκετή ώρα, και ο ήλιος δεν χωράτευε καθόλου. Οι ακτίνες του έπεφταν κατακόρυφα στη γη, που άχνιζε από την κάψα. *Χειρότερα θα είναι αν περιμένουμε*, σκέφτηκε κι έγνεψε στον Μουχτάρ να προχωρήσουν.

Σε λίγο βρέθηκαν στην παχιά σκιά της μεγάλης πύλης, και η Αριάδνη, που περπατούσε πια παραπατώντας, ακούμπησε αποκαμωμένη πάνω στο δροσερό τοίχωμά της. Αμέσως ένωσε να ανεντρανίζει* το κορμί της και να καθαρίζει το μυαλό της.

Έβλεπε πολύ κόσμο να μπαινοβγαίνει. Άλλους οι φρουροί τούς σταματούσαν και σε άλλους έκαναν νόημα και περνούσαν χωρίς έλεγχο. Οι περισσότεροι ήταν με κάρα, αλλά υπήρχαν και πεζοί, όπως εκείνη και ο Μουχτάρ, ωστόσο κανείς δεν είχε τη δική τους εμφάνιση.

* Ανεντρανίζω: συνέρχομαι, ανακτώ τις δυνάμεις μου.

Σαν να το πήρε ξαφνικά απόφαση, ξεκόλλησε από τη λιθοδομή και κίνησε να διασχίσει την αφιδωτή στοά που έβγαζε στο εσωτερικό της πόλης, με τον Μουχτάρ πάντα πίσω της. Βάδιζε αργά και τάχα μου αδιάφορα, ενώ μέσα της παρακαλούσε να μην τη σταματήσουν οι φρουροί. Μια επιθυμία, όμως, που παρέμεινε μόνο ευχή. Ένας νεαρός στρατιώτης, ψηλός και κακομούτσουνος, της έκοψε τον δρόμο, κοιτάζοντάς την απειλητικά.

«Πού πας εσύ;» τη ρώτησε άγρια.

«Στο σπίτι μου, είμαι η κόρη του ρέκτορα Αντόνιο ντε Κανούντο και της σινιόρα Τζιουζεπίνα», του απάντησε, ανασηκώνοντας υπεροπτικά το πιγούνι της.

Εκείνος γέλασε με την καρδιά του κι ύστερα την έπιασε γερά από το μπράτσο και την τράβηξε παράμερα.

«Κι εγώ είμαι ο γιος του Δούκα του Χάνδακα», της είπε ειρωνικά. «Λέγε τώρα την αλήθεια. Πού πας και ποια είσαι; Δεν πιστεύω να έχεις καμιά αρρώστια...» Κοίταξε τρομαγμένος το χέρι του, που την είχε ακουμπήσει.

«Είμαι η κόρη του ρέκτορα Αντόνιο ντε Κανούντο και της σινιόρα Τζιουζεπίνα», επανέλαβε η Αριάδνη απτόητη. «Σύζυγος του Αλφρέντο ντε Λαμαρτίνιο, ξαδέλφου του Δόγη».

Εκείνος ξαναγέλασε κοροϊδευτικά, έδειχνε, όμως, ήδη προβληματισμένος από την επιμονή και το αγέρωχο ύφος της.

«Και πώς είσαι σε τέτοια κατάσταση; Πού είναι η συνοδεία σου;»

Του έδειξε τον Μουχτάρ.

«Γλιτώσαμε από του Χάρου τα δόντια. Οι πειρατές έκαναν ρεσάλτο στη γαλέρα μας και σκότωσαν τον άντρα μου. Τούτος εδώ ο άνθρωπος με βοήθησε να φτάσω μέχρι εδώ... Μα τι κάθομαι και σου μιλάω; Οδηγήσέ με στον Δούκα... τώρα!» τον πρόσταξε.

Το πειστωμένο και αμετακίνητο βλέμμα της έσβησε ξαφνικά το ειρωνικό χαμόγελο από το πρόσωπο του νεαρού στρατιώτη, όπως και τον περιπαικτικό τόνο της φωνής του.

«Έλα μαζί μου», της είπε αρκετά πιο ήρεμα, οδηγώντας τη στο φυλάκιο, όπου μέσα καθόταν ένας ηλικιωμένος άντρας. Από την ενδυμασία του, η Αριάδνη κατάλαβε αμέσως ότι ήταν αξιωματικός.

«Τούτη η γυναίκα λέει πως είναι η κόρη του ρέκτορα Αντόνιο ντε Κανούντο και σύζυγος του Αλφρέντο ντε Λαμαρτίνο, ξαδέλφου του Δόγη. Λέει, επίσης, πως γλίτωσε από τους πειρατές που επιτέθηκαν στη γαλέρα τους και σκότωσαν τον άντρα της...»

Ο αξιωματικός έστρεψε με περιέργεια το βλέμμα του προς τη μεριά της Αριάδνης. Ένα ίχνος αναγνώρισης φάνηκε μέσα στα γκριζωπά μάτια του, και όταν βεβαιώθηκε ότι δεν έκανε λάθος, σηκώθηκε αμέσως και υποκλίθηκε μπροστά της.

«Σινορά, ζητώ συγγνώμη για την ταλαιπωρία σας. Σας θυμάμαι πολύ καλά. Ήμουν ένας από τους αξιωματικούς που οδήγησαν τη μέλλουσα νύφη του Δόγη, την εξοχότητά σας δηλαδή, στην πολεμική γαλέρα που θα σας μετέφερε στη Βενετία. Ο σύζυγός σας, ο Εξοχότατος σινορ Αλφρέντο ντε Λαμαρτίνο...»

«Είναι νεκρός», τον έκοψε απότομα η Αριάδνη. «Μας επιτέθηκαν πειρατές, τους σκότωσαν όλους... Μόνο εγώ επέζησα, χάρη στον πιστό μου υπηρέτη που με βοήθησε να σωθώ. Ήρθε μαζί μου από τη Βενετία και φρόντισε να με φέρει με ασφάλεια μέχρι εδώ...»

«Πρέπει να ενημερωθεί αμέσως ο Δούκας», είπε ο αξιωματικός. «Σίγουρα θα ζητήσει να σας δει».

«Φαντάζομαι ότι δεν εννοείτε σε αυτά τα χάλια. Εσείς, βέβαια, οφείλετε να τον ενημερώσετε... Ο Δούκας είναι φίλος του πατέρα μου», του είπε το πρώτο ψέμα που της ήρθε στον νου, «και ξέρει πού θα με βρει. Τώρα, όμως, θα ήθελα να πάω στο σπίτι μου...»

Σε λίγη ώρα, η Αριάδνη μαζί με τον Μουχτάρ επιβιβάστηκαν σε μια κλειστή άμαξα που τους μετέφερε στο κέντρο της

πόλης, έξω ακριβώς από το παλάτι του ρέκτορα. Στη διαδρομή δεν αντάλλαξαν ούτε κουβέντες ούτε βλέμματα μεταξύ τους, παρότι ο νεαρός στρατιώτης που τους συνόδευε είχε διαρκώς χαμηλωμένο το κεφάλι.

«Ακολουθία με και μη μιλήσεις σε κανέναν», ψιθύρισε στον Μουχτάρ, μόλις σταμάτησε η άμαξα.

Ο στρατιώτης τη βοήθησε να κατέβει, ψελλίζοντας δικαιολογίες για την προηγούμενη στάση του, αλλά εκείνη τον αγνόησε κι έσπρωξε αποφασιστικά τη βαριά εξώπορτα για να περάσει μέσα στον τεράστιο κήπο. Ποτέ δεν την κλείδωναν, αφού οι φρουροί τους έλεγχαν πάντα κάθε επισκέπτη. Τώρα, όμως, η Αριάδνη δεν είδε κανέναν φρουρό να τρέχει προς το μέρος τους και παραξευέντηκε.

«Μπορείς να φύγεις», στράφηκε και είπε του στρατιώτη, γνέφοντας στον Μουχτάρ να την ακολουθήσει.

Έπειτα από μια βαθιά υπόκλιση και μπερδεμένα λόγια συγγνώμης, ο στρατιώτης ανέβηκε στην άμαξα, που ξεκίνησε αμέσως.

Η σιωπή που βασιλεύε της φάνηκε αίφνης τόσο εκκωφαντική, που κοκάλωσε στη θέση της κι έμεινε να κοιτάζει τριγύρω. Έκπληκτη έφερε το χέρι στο στόμα της. Τίποτα δεν έμοιαζε με την εικόνα που είχε κρατήσει στο μυαλό της για το σπίτι όπου μεγάλωσε και το οποίο τόσο νοσταλγούσε τα χρόνια που ζούσε στη Βενετία.

Ο κήπος ήταν θεόξερος, το σιντριβάνι στεγνό, γεμάτο βρύα, και το νερό που υπήρχε μέσα στη μαρμάρινη γούρνα του ήταν βρόμικο και θολό. Οι αλέες είχαν γεμίσει με αγριόχορτα και ζιζάνια, οι τριανταφυλλιές είχαν μαραθεί και οι καρποί σάπιζαν πάνω στα δέντρα. Μόνο μια λεμονιά, σε πείσμα όλης εκείνης της εγκατάλειψης, στεκόταν προκλητικά φουντωτή, φορτωμένη με ζουμερά, κατακίτρινα λεμόνια.

Η Αριάδνη προχώρησε προς τη δυτική πλευρά του σπιτιού,

όπου βρισκόταν το θερμοκήπιο, το πιο αγαπημένο μέρος της μητέρας της. Εκεί προφύλασσε η σινιόρα Τζιουζεπίνα τα σπάνια φυτά που παράγγελνε να έρθουν από κάθε γωνιά της Γης όπου έφταναν οι ενετικές γαλέρες.

Δεν μπορούσε να πιστέψει στα μάτια της αντικρίζοντας την καταστροφή του. Ελάχιστα, πλέον, θαμπά τζάμια παρέμεναν ακόμα στη θέση τους, αλλά κι αυτά ήταν ραγισμένα και ετοιμόρροπα. Τα περισσότερα είχαν γίνει θρύψαλα, σπασμένα και πεσμένα κάτω, και ο άλλοτε ευωδιαστός παράδεισος, που έβριθε από ζωή, είχε αφεθεί έρμαιο στους καιρούς.

Γεμάτη απορίες, η Αριάδνη κατευθύνθηκε προς τη μαρμαρίνη σκάλα της εισόδου. Κι εδώ σπασμένα και ραγισμένα σκαλοπάτια, με τα χορτάρια να ξετρυπώνουν ανάμεσα από τους αρμούς. Τα ανέβηκε και στάθηκε μπροστά στη μεγάλοπρηπη, κλειστή πόρτα, διστάζοντας να χτυπήσει το βαρύ, μπρούντζινο ρόμπτρο. Έριξε μια ματιά πίσω της και είδε τον Μουχτάρ σε κάποια απόσταση, δίπλα στο παρτέρι με τις νεκρές τριανταφυλλιές. Του έγνεψε να μείνει εκεί κι έπειτα πήρε μια βαθιά ανάσα και χτύπησε αποφασιστικά.

Περίμενε να της ανοίξουν, νιώθοντας την καρδιά της να φτερουγίζει, αλλά μάταια. Απόλυτη σιωπή. Ξαναχτύπησε. Ούτε κι αυτή τη φορά άκουσε κάτι. Βάζοντας χίλια δυο με τον νου της για το τι θα μπορούσε να έχει συμβεί, χτύπησε ακόμα μία φορά, πιο δυνατά και πιο επίμονα.

«Έρχομαι! Έρχομαι! Τι βροντάτε έτσι;» έφτασε στ' αφτιά της μια ενοχλημένη γυναικεία φωνή, κι ύστερα από λίγο το μάνταλο από τη μέσα μεριά σηκώθηκε, η πόρτα επιτέλους άνοιξε και μια ηλικιωμένη γυναίκα φάνηκε στο κατώφλι.

Πρώτη φορά την έβλεπε η Αριάδνη, της ήταν παντελώς άγνωστη. Έκανε να μπει μέσα, όμως η γυναίκα στάθηκε σαν φρουρός μπροστά της, κλείνοντάς της τον δρόμο. Την κοίταζε με περιφρόνηση από πάνω μέχρι κάτω.